

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Obrony Narodowej (91.)
w dniu 9 kwietnia 2015 r.

VIII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Republiki Litewskiej, Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Gabinetem Ministrów Ukrainy o utworzeniu wspólnej jednostki wojskowej, sporządzonej w Warszawie dnia 19 września 2014 r. (druk senacki nr 863, druki sejmowe nr 3158 i 3209).
2. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Naczelnym Dowództwem Sojuszniczych Sił w Europie (SHAPE) dotyczącej stacjonowania, statusu prawnego i wsparcia 3. Batalionu Łączności NATO (3NSB), elementu podporządkowanego Grupie Systemów Łączności i Informatyki NATO (NCISG) dyslokowanego w Rzeczypospolitej Polskiej, podpisanej w SHAPE dnia 17 września 2014 r. (druk senacki nr 864, druki sejmowe nr 3159 i 3210).
3. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Traktatu między Królestwem Hiszpanii, Republiką Francuską, Republiką Włoską, Królestwem Niderlandów oraz Republiką Portugalską, ustanawiającego Europejskie Siły Żandarmerii EUROGENDFOR, sporządzonego w Velsen dnia 18 października 2007 r. (druk senacki nr 865, druki sejmowe nr 3160 i 3211).

(Początek posiedzenia o godzinie 12 minut 36)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Wojciech Skurkiewicz)

Przewodniczący Wojciech Skurkiewicz:

Dzień dobry, witam państwa.

Z małym opóźnieniem otwieram kolejne posiedzenie Komisji Obrony Narodowej.

W dzisiejszym posiedzeniu biorą udział: pan minister Czesław Mroczek, sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej, pani Agnieszka Magdziak-Miszewska, radca generalny w pionie podsekretarza stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej, pan Konrad Marciniak, zastępca dyrektora Departamentu Prawno-Traktatowego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, generał brygady Józef Nasiadka, szef Zarządu Kierowania i Dowodzenia P-6 Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, pan pułkownik Mariusz Tomaszewski, dyrektor Departamentu Prawnego w Ministerstwie Obrony Narodowej, pan pułkownik Robert Konopka, szef Zarządu Planowania Rozwoju Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych, pan pułkownik Grzegorz Krzywański, szef zespołu prawnego Komendy Głównej Żandarmerii Wojskowej, pan Adam Chmielewski, główny specjalista w Departamencie Wojskowych Spraw Zagranicznych w Ministerstwie Obrony Narodowej, pan pułkownik Dariusz Protaś, radca prawny w Zarządzie Kierowania i Dowodzenia P-6 Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, pan pułkownik Marek Kuzmider, główny specjalista w Oddziale Planowania Strategicznego Zarządu Planowania i Programowania Rozwoju Sił Zbrojnych P-5 Sztabu Generalnego Wojska Polskiego. Witam państwa.

Witam też trzy panie z Biura Legislacyjnego, które będą nam pomagały omawiać te akty prawne – witam serdecznie panią Beatę Mandylis, panią Aldonę Figurę i panią Iwonę Kozereń-Rytel.

Witam też panów senatorów.

Rozpoczynamy procedowanie.

Dziś w porządku obrad są trzy ustawy dotyczące ratyfikacji. Pierwszy punkt to ustawa o ratyfikacji Umowy pomiędzy Rządem Republiki Litewskiej, Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Gabinetem Ministrów Ukrainy o utworzeniu wspólnej jednostki wojskowej, sporządzonej w Warszawie 19 września 2014 r. – druk senacki nr 863. Jak rozumiem, panowie senatorowie mają ten druk do dyspozycji.

A ja oddaję głos panu ministrowi.

Proszę bardzo, Panie Ministrze.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Czesław Mroczek:

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

W tej wstępnej wypowiedzi postaram się nie wchodzić w szczegóły. W takim składzie będziemy, mam nadzieję, w stanie odpowiedzieć na pytania, które się pojawią, będziemy też do państwa dyspozycji w dyskusji.

Proszę państwa, ustawa o ratyfikacji umowy tworzącej brygadę jest dla nas bardzo ważna. Prace koncepcyjne i planistyczne związane z utworzeniem brygady sięgają 2005 r. Pierwotnie zakładano utworzenie wspólnej jednostki o wielkości batalionu. Jesienią 2008 r. podjęto decyzję o wzmocnieniu potencjału bojowego jednostki do poziomu brygady, czego następstwem było uzgodnienie rozbudowy jej przyszłych struktur i elementów. W dniu 16 listopada 2009 r. ministrowie obrony trzech państw podpisali w Brukseli list intencyjny w sprawie zwiększenia wysiłków zmierzających do utworzenia brygady.

Utworzenie jednostki postrzegamy jako kluczową platformę rozwoju współpracy obronnej z Ukrainą i Litwą. Głównym celem projektu jest zacieśnienie praktycznej współpracy wojskowej w wymiarze regionalnym. Proszę państwa, trzeba wyraźnie podkreślić, że w obecnej sytuacji geopolitycznej szczególnego znaczenia nabiera zaangażowanie się Ukrainy. Kontynuuje ona, mimo trudnej sytuacji związanej z agresją Rosji, wysiłki na rzecz udziału w tym projekcie.

Brygada lub jej elementy będą dostępne na potrzeby międzynarodowych operacji prowadzonych na podstawie mandatu Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych. Elementy brygady będą mogły wchodzić w skład grupy bojowej Unii Europejskiej po 2016 r. Planuje się, że dowództwo brygady zostanie sformowane w Lublinie. Jego polska część została powołana 1 lipca 2011 r., wykorzystano do tego potencjał rozwiązanej 3. Brygady Zmechanizowanej Legionów. Wyznaczone do brygady pododdziały z poszczególnych państw będą stacjonowały w dotychczasowych miejscach ich stałej dyslokacji. W trakcie wspólnych ćwiczeń i operacji będą podporządkowane dowódcy brygady.

Proszę państwa, szczegóły tej umowy będziemy państwu prezentować, jeżeli będziecie państwo chcieli, jeżeli będą pytania.

Może jeszcze podam kilka informacji dotyczących struktury. Obecnie uzgadniane jest porozumienie techniczne, które określi między innymi struktury, zasoby ludzkie,

wyposażenie oraz zasady szkolenia, dowodzenia i kontroli związane z funkcjonowaniem brygady i jej dowództwa. Projekt struktury dowództwa brygady przewiduje dziewięćdziesiąt cztery stanowiska: osiemdziesięciu jeden żołnierzy oraz trzynastu pracowników wojska. Proponowana liczba stanowisk dla poszczególnych państw jest następująca: Polska – pięćdziesięciu ośmiu żołnierzy i trzynastu pracowników wojska, Ukraina – osiemnastu żołnierzy, Litwa – pięciu żołnierzy. Stanowisko dowódcy brygady, w stopniu etatowym generała brygady, będzie przechodziło pomiędzy przedstawicieli państw stron co trzy lata.

Jesteśmy do państwa dyspozycji, jeżeli będą szczegółowe pytania co do umowy i ustawy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Wojciech Skurkiewicz:

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.

Najpierw poproszę Biuro Legislacyjne o przedstawienie opinii, uwag.

Pani Iwona Kozera-Rytel, bardzo proszę.

Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Iwona Kozera-Rytel:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Wysoka Komisjo, Szanowni Państwo, ustawa nie budzi zastrzeżeń o charakterze legislacyjnym.

Przewodniczący Wojciech Skurkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Szanowni Państwo, oddaję teraz głos panom senatorom.

Czy są jakieś pytania odnośnie do pierwszego punktu?

Jeżeli pan minister pozwoli, to zapytam o finansowanie tego przedsięwzięcia. Jak ono będzie wyglądało? Jak się będzie rozkładało? Czy w równych częściach, czy proporcjonalnie do udziału? I druga sprawa. Na jakim jest to etapie, jeśli chodzi o podobne akty po stronie litewskiej i ukraińskiej?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Czesław Mroczek:

Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, to szczegółowych informacji udzieli pani ambasador Magdziak-Miszewska. Bardzo proszę.

Przewodniczący Wojciech Skurkiewicz:

Bardzo proszę.

Radca Generalny w Pionie Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Agnieszka Magdziak-Miszewska:

Odpowiedź jest następująca: koszty rozłożone są proporcjonalnie. Każde państwo ponosi koszty pobytu swoich oficerów i pracowników wojska. To samo dotyczy kosztów szkoleń i ćwiczeń.

Przewodniczący Wojciech Skurkiewicz:

A jeżeli chodzi o tę drugą kwestię? Na jakim etapie jest ratyfikacja tego po stronie litewskiej i ukraińskiej? Czy oni są już po, czy...

Radca Generalny w Pionie Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Agnieszka Magdziak-Miszewska:

Już po – jedno i drugie państwo.

Przewodniczący Wojciech Skurkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Czy są jakieś dodatkowe pytania?

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Wiesław Dobkowski:

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze, z tego, co pan mówił, wynika, że projekt tego porozumienia powstał w latach 2008–2009, a wtedy była zupełnie inna sytuacja niż teraz. Czy w związku z sytuacją na Ukrainie nastąpiły jakieś zmiany w tym dokumencie, czy to jest w takiej formie, w jakiej planowano to w latach 2008–2009? Dziękuję.

Przewodniczący Wojciech Skurkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, Panie Ministrze.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Czesław Mroczek:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Jak powiedziałem, nie zmienił się cel utworzenia tej wspólnej jednostki. Ten cel od początku był taki sam. To ma być platforma współpracy, pozwalająca na wykonywanie operacji w ramach mandatu Organizacji Narodów Zjednoczonych. Podkreślam ten kontekst bieżący, trudną sytuację ukraińską, ale po to, by pokazać, że Ukraina, mając teraz o wiele poważniejsze problemy, chce realizować wspólnie z nami ten projekt, bo to jest dla niej długofalowo ważny element. Mam na myśli zmianę struktury sił zbrojnych, dostosowywanie się do standardów NATO. To jest dla nich bardzo cenna inicjatywa. Zarówno Polska, jak i Litwa są członkami NATO. Współpraca z państwami nатовskimi, zapoznanie się ze standardami, przejmowanie ich, wdrażanie do własnych sił zbrojnych – to jest ważne dla Ukrainy. Dla nas zaś są ważne budowanie regionalnej odpowiedzialności za bezpieczeństwo oraz współpraca i w ramach V4, czyli Grupy Wyszehradzkiej, i z państwami bałtyckimi. Współpraca z Ukrainą jest niezwykle ważna, ale nie myślmymy o tej brygadzie w kontekście użycia jej w konflikcie ukraińsko-rosyjskim.

Przewodniczący Wojciech Skurkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze jakieś pytania? Nie.

Zakończyliśmy prace nad punktem pierwszym. Pozostaje tylko złożyć wniosek – i ja taki wniosek składam – o przyjęcie omawianej ustawy bez poprawek.

Kto z panów senatorów jest za? (7)

Dziękuję bardzo, wniosek został poparty jednomyślnie.

Jeśli nie macie nic przeciwko, Panowie Senatorowie, to proponuję, aby sprawozdawcą był pan senator Klich – na jego prośbę – mimo że nie jest obecny; jest na wyjeździe służbowym.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu drugiego: ustawa o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Naczelnym Dowództwem Sojuszniczych Sił w Europie (SHAPE) dotyczącej stacjonowania, statusu prawnego i wsparcia 3. Batalionu Łączności NATO, elementu podporządkowanego Grupie Systemów Łączności i Informatyki NATO dyslokowanego w Rzeczypospolitej Polskiej, podpisanej w SHAPE dnia 17 września 2014 r.; druk senacki nr 864.

Panie Ministrze, proszę bardzo.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Obrony Narodowej
Czesław Mroczek:**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Szanowni Państwo!

Celem umowy jest określenie podstawowych zasad funkcjonowania 3. Batalionu Łączności NATO w Bydgoszczy na terytorium naszego państwa. Chcę przypomnieć, że w dniach 11 i 12 czerwca 2009 r. na posiedzeniu szefów resortów obrony Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w Brukseli powierzono Polsce sformowanie 3. Batalionu Łączności w Bydgoszczy. Wynikało to z zamiaru zwiększenia zdolności NATO w obszarze łączności mobilnej. Ta decyzja była dla nas niezwykle ważna – była zwieńczeniem długich starań o to, by na terenie naszego kraju stacjonowały jednostki sojuszu. Lokalizacja 3. Batalionu na terytorium Polski umożliwi polskim żołnierzom służącym w tej jednostce dostęp do najnowszych technologii teleinformatycznych, stwarza ponadto warunki do przygotowania specjalistów w zakresie łączności, informatyki, logistyki oraz planowania. Decyzja o powstaniu tej jednostki zapadła, jak powiadam, w 2009 r., a istnieje ona od 19 kwietnia 2010 r.

Jak mówiłem, potrzeba związania Polski umową międzynarodową wynika z konieczności stworzenia niezbędnej podstawy prawnej do funkcjonowania tej jednostki bez żadnych przeszkód i barier. Proponowana umowa jest standardową umową w stosunkach międzynarodowych, ponieważ każde z państw NATO, na którego terytorium utworzone zostało sojusznicze dowództwo, przed podjęciem działań organizacyjnych zawierało taką umowę z dowództwem NATO na szczeblu rządowym.

Proszę państwa, jeżeli chodzi o szczegółowe rozstrzygnięcia tej umowy, to będziemy służyli informacją. Ta umowa rozstrzyga kwestie zwolnień podatkowych, możliwości rejestracji pojazdów, wiele kwestii praktycznych związanych z funkcjonowaniem natowskiej jednostki na terenie naszego kraju.

Panie Przewodniczący, Panowie Senatorowie, jesteśmy do dyspozycji w razie pytań. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Wojciech Skurkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Tym razem o przedstawienie stanowiska Biura Legislacyjnego proszę panią Aldonę Figurę. Oddaję pani mecenas głós.

**Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Aldona Figura:**

Dziękuję bardzo.

Szanowni Państwo, Biuro Legislacyjne nie zgłasza zastrzeżeń legislacyjnych do ustawy. Dziękuję.

Przewodniczący Wojciech Skurkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Czy panowie senatorowie mają jakieś pytania?

Proszę bardzo, pan senator Pęk.

Senator Bogdan Pęk:

Myślę, że kierunek jest dobry. A gdzie będzie siedziba tej jednostki?

(Głos z sali: Już jest. W Bydgoszczy.)

A, w Bydgoszczy. To... nie mam pytań.

Przewodniczący Wojciech Skurkiewicz:

Pan senator Lasecki, proszę.

Senator Jarosław Lasecki:

Mam pytanie, a w zasadzie tylko taką dywagację na temat art. 8 czy 9, zaraz zobaczę dokładnie... Chodzi o art. 9. Tym, co pewnie powoduje dreszcz emocji u niektórych pań i panów senatorów, są immunitety. Zgodnie z art. 9.1 tej umowy generałowie i pracownicy wojska skierowani do pracy w 3rd NATO Signal Battalion w Bydgoszczy będą podlegali immunitetowi, jeśli chodzi o działania prawne, aresztowania, zatrzymania itd., itd. Są tu też nienaruszalność osobistych pism i dokumentów oraz ułatwienia dotyczące bagażu osobistego itd. Tak się składa, że ze względu na zastrzeżenie kontroli na Okęciu wszyscy pasażerowie poddawani są bardzo szczegółowej kontroli. 20% osób – takie informacje uzyskałem podczas ostatniej kontroli – jest badanych w sposób szczególny; nie jest to kontrola osobista, tylko kontrola bagażu osobistego, tak zwana poszerzona. Jak się dowiedziałem, jest to zarządzenie odgórne związane z bezpieczeństwem państwa. Nie dociekałem, co to oznacza i jak daleki to ma zasięg,

ale chciałbym zapytać... Pojawił się tam bardzo ciekawy problem. Weźmy na przykład podróż powrotną, powiedzmy, z posiedzenia Komisji Obrony Narodowej. Przecież można mieć ze sobą osobiste notatki, może niedotyczące spraw tajnych, poufnych, a jednak osobiste. Podczas takiej kontroli bagażu osobistego na lotnisku mamy... Bydgoszcz jest zwolniona, a parlamentarzyści, posłowie – nie. Jakoś nie mogę wyobrazić sobie sytuacji, w której na przykład pan minister – który podróżuje, ale nie korzysta z saloniku dla VIP, tylko przechodzi przez normalną bramkę – tłumaczy pani z firmy ochroniarskiej, która jest zatrudniona na umowę cywilnoprawną, żeby jednak nie szperała i nie oglądała każdej kartki papieru w teczce. Gdyby państwo mogli wytłumaczyć, czy nie ma jakiejś... Czy nie powinniśmy dostosować się do standardów międzynarodowych? Ta umowa została wynegocjowana na bardzo dobrym poziomie. Standardy dotyczące immunitetu, bądź co bądź NATO, zwracają uwagę szczególnie na sprawy bezpieczeństwa. Chyba są dobrze sformułowane. Gdybyście państwo mogli się odnieść do art. 9... Dziękuję.

(Senator Bogdan Pęk: W tej samej sprawie – można?)

Przewodniczący Wojciech Skurkiewicz:

Proszę, proszę.

Senator Bogdan Pęk:

Panie Ministrze, odniosę się do tego samego tematu. Jak weszliśmy do Unii Europejskiej i przyszedł czas pierwszej kadencji w Parlamencie Europejskim, to był obowiązek przyczepiania do walizek kwitów z zielonym paskiem, co znaczyło „członkowie Unii Europejskiej” – i ci szli do sprawdzenia innym korytarzem niż ci spoza Unii Europejskiej. A nasze kochane ministerstwo zapomniało tego dopilnować i wysłało nas z białymi paskami. W Brukseli prawie nas pobito na lotnisku i zapędzono razem z różnymi obywatelami krajów trzeciego i piątego świata. Chodzi zatem o to, żeby nie było skandalu dyplomatycznego z tym związanego.

Przewodniczący Wojciech Skurkiewicz:

Panie Ministrze, proszę bardzo.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Czesław Mroczek:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Pytanie jest chyba bardziej do pana przewodniczącego niż do mnie. Z punktu widzenia tej umowy żołnierze tej konkretnej jednostki mają to, jak zauważa pan senator Lasecki, rozwiązane w sposób jak najbardziej właściwy. Na podstawie konkretnego przepisu, który pan senator przywołał, między konkretnym państwem, to znaczy Rzeczpospolitą Polską, a dowództwem natowskim określony krąg osób, czyli żołnierze i pracownicy tej jednostki, może korzystać z postanowień tej umowy. Temat jest zamknięty.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Okej, ale krąg osób opisanych tą umową może korzystać z uprawnień w niej zawartych. Jeżeli chodzi o nas, czyli posłów – bo również jestem posłem – i senatorów, to w Unii Europejskiej w relacjach ze światem obowiązują określone umowy, chociażby porozumienie z Schengen, i cały protokół dyplomatyczny. To wszystko wynika z relacji między państwami. Trzeba byłoby pewnie za pośrednictwem Sejmu i Senatu formułować jakieś uwagi dotyczące tych kwestii, które podniósł pan senator Lasecki, ale my, jako Ministerstwo Obrony Narodowej, w tym porządku hierarchicznym, który tu obowiązuje, nie występujemy.

Przewodniczący Wojciech Skurkiewicz:

Jeszcze pan senator Lasecki, proszę.

Senator Jarosław Lasecki:

Bardzo dziękuję, Panie Ministrze.

Ta odpowiedź bardzo mnie zadowala. Mówię to w kontekście tego, że nie tak dawno, dwa tygodnie temu byliśmy w SHAPE bardzo dobrze przyjmowani jako polscy parlamentarzyści, więc wyobrażam sobie, że podpisanie tej umowy spowoduje, że w przyszłości polscy parlamentarzyści będą w taki sam dobry sposób przyjmowani w SHAPE, jak było to dwa tygodnie temu. Bardzo dziękuję. Cieszę się, że dzisiaj procedujemy tę ustawę, bo muszę powiedzieć, że dwa tygodnie temu byliśmy i widzieliśmy, a dzisiaj, można powiedzieć, zwyciężamy. Panie Przewodniczący, chętnie będę sprawozdawcą odnośnie do tej ustawy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Wojciech Skurkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Czy jeszcze są jakieś pytania w tej sprawie? Nie.

Jak rozumiem, wszystko jest jasne.

Ponownie zgłaszam wniosek o przyjęcie tej ustawy bez poprawek.

Kto jest za? (6)

Dokument został przyjęty przez Komisję Obrony Narodowej jednomyślnie.

Jak rozumiem, mamy teraz wybrać przedstawiciela. Jestem w kłopotliwej sytuacji, bo pan senator Klich usilnie chciał być sprawozdawcą tego...

(Senator Jarosław Lasecki: Miał wziąć jedną ustawę, ja wezmę drugą...)

Nie wiem, to już...

(Głos z sali: Pan senator Lasecki...)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Głos z sali: Proponuję jednak tę drugą przekazać Laseckiemu.)

Są dwie propozycje, wobec tego poddaję je pod głosowanie.

Kto z pań i panów senatorów jest za tym, żeby senator Klich był sprawozdawcą tego drugiego punktu? (0)

Wobec tego drugie pytanie: kto z pań, panów senatorów jest za tym, aby pan senator Lasecki był sprawozdawcą odnośnie do tego punktu? (4)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (2)

Pan senator Lasecki będzie sprawozdawcą co do drugiego punktu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu trzeciego: ustawa o ratyfikacji Traktatu pomiędzy Królestwem Hiszpanii, Republiką Francuską, Republiką Włoską, Królestwem Niderlandów oraz Republiką Portugalską, ustanawiającego Europejskie Siły Żandarmerii, sporządzonego w Velsen dnia 18 października 2007 r.; druk senacki nr 865.

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Obrony Narodowej
Czesław Mroczek:**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.
Szanowni Państwo!

Ratyfikowanie tego traktatu umożliwi przystąpienie Polski do Europejskich Sił Żandarmerii. Francja, Włochy, Holandia, Portugalia i Hiszpania założyły międzynarodową strukturę pod nazwą Europejskie Siły Żandarmerii w 2007 r. Do tego grona w 2008 r. dołączyła Rumunia. Europejskie Siły Żandarmerii uczestniczą w rozwoju wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony, są przygotowane do wykonywania misji Unii Europejskiej służących zapobieganiu konfliktom, tworzeniu, utrzymaniu, budowaniu oraz wymuszaniu pokoju, operacji reagowania kryzysowego, operacji zmierzających do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz stabilizacji i utrzymania bezpieczeństwa oraz porządku publicznego. Cele te osiągają samodzielnie lub wspólnie z innymi siłami w różnych rejonach świata. Europejskie Siły Żandarmerii uczestniczyły w operacji Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie w 2007 r., w operacji ISAF w Afganistanie i w wielu innych. Na arenie międzynarodowej siły te mają wysoką wiarygodność i pełnią rolę skutecznego, dobrze zorganizowanego, łatwego do rozlokowania i stale gotowego do użycia narzędzia, mającego duże znaczenie, jeśli chodzi o zapewnienie pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego.

W związku z tym już w 2006 r. pojawiła się koncepcja przystąpienia naszej Żandarmerii Wojskowej do tej międzynarodowej organizacji. Polska podjęła starania związane z przystąpieniem do tej struktury, dostrzegając rosnące znaczenie sił żandarmerii w operacjach reagowania kryzysowego. Intencją było też to, żeby polska Żandarmeria Wojskowa była lepiej widoczna na forum międzynarodowym. I to są główne powody, jakie nam przyświecają, jeśli chodzi o dążenie do tego, aby Polska włączyła się do Europejskich Sił Żandarmerii. Dziękuję.

Przewodniczący Wojciech Skurkiewicz:

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.

Bardzo proszę panią mecenas Beatę Mandylis z Biura Legislacyjnego o uwagi.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Beata Mandylis:**

Dziękuję bardzo.

Biuro Legislacyjne nie zgłasza uwag.

Przewodniczący Wojciech Skurkiewicz:

Dziękuję bardzo, Pani Mecenas.

Otwieram dyskusję.

Pan senator Pęk się zgłaszał – proszę.

Senator Bogdan Pęk:

Chciałbym prosić pana ministra o uszczegółowienie kwestii dowództwa. Czy będzie bezwzględny rozkaz dowództwa natowskiego dla jakiejś wydzielonej grupy? Jakie będą kompetencje żandarmerii europejskiej na terenie Polski, w jakich obszarach? Czy będzie do tego potrzebna zgoda władz Polski? A jeśli tak, to jakich? Czy to nie koliduje z konstytucją? Rozumiem, że jak się coś dzieje na zewnątrz Unii Europejskiej, to my desygnujemy jakiś oddział czy pododdział. Ale jak to będzie się odbywało wewnątrz Unii Europejskiej, a w szczególności na obszarze Polski?

Przewodniczący Wojciech Skurkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, Panie Ministrze.

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Obrony Narodowej
Czesław Mroczek:**

Dziękuję bardzo.

Jeżeli chodzi o kwestie prawne, to zapomniałem o tym powiedzieć we wstępie, a to jest niezwykle ważne. Dziękuję za to pytanie. Zapisy traktatu nie zawierają postanowień, które nadawałyby stronom tego traktatu nowe uprawnienia w stosunku do tych, które wynikają z ich prawa wewnętrznego. Oznacza to, że uprawnienia i obowiązki Żandarmerii Wojskowej określone w ustawie o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych nie ulegają zmianie. Najkrócej powiem: z faktu, że Polska zwiąże się postanowieniami tego traktatu, nie wynikają żadne nowe uprawnienia dla Żandarmerii Wojskowej na terenie naszego kraju, a tym bardziej nie mogą one wynikać dla pozostałych sił żandarmerii państw związanych tym traktatem, i nie spodziewamy się żadnych... Europejskie Siły Żandarmerii przede wszystkim służą polityce bezpieczeństwa Unii Europejskiej, czyli działają w ramach mandatu Unii Europejskiej. Nie przewiduję – odpukać – żeby Unia Europejska wykonywała jakiegokolwiek operacje z zakresu działań żandarmerii na terenie naszego kraju. Mówimy o operacjach stabilizacyjnych polegających na zaprowadzaniu i utrzymywaniu pokoju wszędzie tam, gdzie są z tym problemy. Trzeba wyraźnie powiedzieć, że Unia Europejska prowadzi bardzo wyważoną politykę w zakresie angażowania się w różnego rodzaju konflikty na świecie i zawsze jest potrzebny wyraźny, mocny mandat Organizacji Narodów Zjednoczonych. Nie ma żadnych zagrożeń, że polscy żandarmi, wykonując zadania w ramach Europejskich Sił Żandarmerii, w ramach mandatu międzynarodowego, będą uczestniczyć w jakichś

niejednoznacznych przedsięwzięciach. To będzie zawsze mocny mandat Organizacji Narodów Zjednoczonych potwierdzony wolą Unii Europejskiej i władz Europejskich Sił Żandarmerii.

Europejskie Siły Żandarmerii powstają z wydzielonych sił żandarmerii państw, które podpisały ten traktat. Nie znam szczegółów, dlatego chciałbym poprosić pana pułkownika, żeby bardzo konkretnie opowiedział o sposobie działania samych Europejskich Sił Żandarmerii w kontekście wydzielania sił i środków do przeprowadzenia zadania w ramach mandatu, który opisałem. Jeżeli pan przewodniczący pozwoli...

Przewodniczący Wojciech Skurkiewicz:

Tak, bardzo proszę – pan pułkownik Grzegorz Krzywański.

Szef Zespołu Prawnego w Komendzie Głównej Żandarmerii Wojskowej Grzegorz Krzywański:

Wysoka Komisjo!

Zgodnie z art. 7 traktatu ustanawiającego Europejskie Siły Żandarmerii najważniejszym organem jest Komitet Międzyresortowy Wysokiego Szczebla, czyli CIMIN – to on podejmuje wszelkie działania, jeśli chodzi o decyzje odnośnie do użycia Europejskich Sił Żandarmerii. Prace na rzecz CIMIN wykonuje również grupa robocza – taki organ niższego szczebla, który jest organem doradczym dla CIMIN – i grupa finansowa, która decyduje o wszelkiego rodzaju wydatkach i finansach Europejskich Sił Żandarmerii.

W skład CIMIN wchodzi przedstawiciele państw członkowskich Europejskich Sił Żandarmerii. Przyjęto, że są oni z ministerstwa spraw wewnętrznych lub z ministerstwa obrony państw członkowskich, a w rzeczywistości są nimi dyrektorzy, komendanci, szefowie formacji żandarmeryjnych. CIMIN jest właściwy w zakresie sprawowania kontroli politycznej i wytyczania kierunków strategii Europejskich Sił Żandarmerii, zapewnia koordynację procesu decyzyjnego między państwami członkowskimi, decyduje o strukturze Europejskich Sił Żandarmerii, zatwierdza kandydatury dotyczące stanowiska dowódcy Europejskich Sił Żandarmerii, przewodniczącego grupy finansowej i grupy roboczej, monitoruje implementację traktatu ustanawiającego Europejskie Siły Żandarmerii, zatwierdza plany, programy i zamiary Europejskich Sił Żandarmerii i decyduje o udziale tych sił w misjach zarządzania kryzysowego, udziale państw trzecich w misjach Europejskich Sił Żandarmerii i współpracy z innymi organizacjami i państwami trzecimi. To tyle w skrócie, jeśli chodzi o organy, które podejmują decyzje w strukturach Europejskich Sił Żandarmerii.

Przewodniczący Wojciech Skurkiewicz:

Dziękuję bardzo, Panie Pułkowniku.
Proszę bardzo, pan senator Pęk.

Senator Bogdan Pęk:

Dwie kwestie. Pierwsza: ile to będzie kosztować? Czy są szacunki na ten temat i z jakich środków to będzie pokryte? Czy to już jest przygotowane w budżecie, czy jest założona na to jakaś rezerwa? Chodzi o sposób finansowania.

I drugie pytanie, ważniejsze, polityczne: czy te siły mogą być użyte na przykład do tłumienia w Polsce zamieszek antyrządowych na wielką skalę? W jakiej sytuacji one mogą być użyte na terenie mojego kraju?

Przewodniczący Wojciech Skurkiewicz:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.
Proszę bardzo, Panie Ministrze.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Czesław Mroczek:

Proszę państwa, już mówiłem o tym, że mandat dotyczący użycia tych sił musi wynikać... musi być to mandat międzynarodowy. Powiem najkrócej: nie ma praktycznie możliwości użycia tych sił na terenie naszego kraju.

Jeżeli chodzi o koszty, to poproszę o odpowiedź panią ambasador Miszewską-Magdziak...

Przewodniczący Wojciech Skurkiewicz:

Bardzo proszę.

Radca Generalny w Pionie Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Agnieszka Magdziak-Miszewska:

Bardzo dziękuję.

Wydatki związane z przystąpieniem do organizacji można podzielić na trzy kategorie. Pierwsza, stała, to jest składka do budżetu międzynarodowych sił żandarmeryjnych w wysokości 25 tysięcy euro rocznie. Wydatki związane ze skierowaniem do dowództwa trzech osób, bo tyle planujemy – chodzi o wynagrodzenia, mieszkanie, czyli koszty utrzymania – to jest około 300 tysięcy rocznie. I wreszcie maksymalne roczne koszty podróży służbowych z Polski związane z wydarzeniami, posiedzeniami, naradami – to około 10 tysięcy euro.

(*Senator Bogdan Pęk: Pół miliona euro rocznie...*)

Przewodniczący Wojciech Skurkiewicz:

A ta kwota 300 tysięcy to w złotych czy w euro?

Radca Generalny w Pionie Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Agnieszka Magdziak-Miszewska:

Wszystko w euro. Zakładamy, że to jest około 300 tysięcy.

Przewodniczący Wojciech Skurkiewicz:

Czy są jeszcze jakieś pytania? Nie.

Zamykam dyskusję i zgłaszam wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem ustawy bez poprawek? (4)

Kto przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (1)

Wyznaczamy sprawozdawcę.

Pan senator Pęk?

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Poważnie, kto z senatorów? Tym razem nie ma chętnego. Dobrze, zatem ja będę sprawozdawcą.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dobrze, to sprawozdawcą będzie pan senator Klich.

Czy jeszcze ktoś chce się odnieść do punktów z porządku obrad? Nie.

Szanowni Państwo, małe ogłoszenie. Kolejne posiedzenie odbędzie się 17 kwietnia o godzinie 17.00. Będzie

to informacja Ministerstwa Obrony... Nie, 14 kwietnia o 17.00. Pan minister Mroczek poda informacje dotyczące wykonania budżetu w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. ze szczególnym uwzględnieniem IV kwartału ubiegłego roku oraz wydatków przeznaczonych na realizację programów modernizacji technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. To będzie dalszy ciąg dyskusji, która odbywała się na posiedzeniu komisji. Padła wtedy propozycja, żeby ten IV kwartał zamknąć.

(Głos z sali: To będzie posiedzenie tajne?)

To będzie posiedzenie zamknięte...

(Głos z sali: Zastrzeżone...)

Zastrzeżone.

(Głos z sali: Czyli poufne.)

Zastrzeżone.

(Wesołość na sali)

Szanowni Państwo, tak więc zapraszam 14 kwietnia...

Zamykam dzisiejsze posiedzenie Komisji Obrony Narodowej.

(Koniec posiedzenia o godzinie 13 minut 13)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii